

Univerzity za osvetu (preklad)

My, prezidenti a zástupcovia rektorských konferencií Rakúska, Chorvátska, Českej republiky, Nemecka, Talianska, Poľska, Srbska, Slovenska, Slovinska a Švajčiarska, sme sa zišli dnes vo Viedni, aby sme diskutovali o tom, akú úlohu majú mať univerzity v súčasnej spoločnosti.

Vyjadrujeme našu silnú vieru v základné hodnoty vysokoškolského vzdelávania, ktoré reflektujú na osvietenstvo. Akademická sloboda a integrita výskumu a výučby, inštitucionálna autonómia, zmysluplná účasť študentov a pedagógov na riadení vysokoškolského vzdelávania a verejná zodpovednosť za vysokoškolské vzdelávanie sú kľúčovými prvkami jeho fungovania a rozvoja. Chceme týmto znovu potvrdiť dôležitosť základných princípov Magna Charta Universitatum, najmä holistický prístup k vzdelávaniu budúcich generácií podporujúci ich fyzický, psychologický a intelektuálny rozvoj.

Sme odhodlaní podporovať tieto základné hodnoty vysokoškolského vzdelávania a posilníme náš dialóg s osobitným zameraním sa na spoločné skúsenosti v rámci Európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania (EHEA) a mimo neho. Okrem toho zdôrazňujeme prínos vysokých škôl pre spoločnosť, tým že posilňujú výchovu k porozumeniu medzi kultúrami, spravodlivý prístup, občiansku angažovanosť a etické vzdelávanie a zvyšovanie sociálnej zodpovednosti.

Vyzývame naše vlády, aby podporili vysoké školy pri plnení tejto základnej úlohy a týchto základných hodnôt prostredníctvom poskytovania primeraných zdrojov a právnych rámcov. Vyzývame tiež vlády, aby zabránili akejkoľvek forme narušenia nezávislého výskumu, vrátane výskumu založeného na umení a umeleckej tvorby a inštitucionálnej autonómie.

Zároveň vyjadrujeme obavy z hnutí, ktoré sú v Európe i mimo nej na vzostupe a ktoré ohrozujú demokratický charakter našich inštitúcií a spoločnosti. Postfaktuálne tvrdenia získavajú dynamiku pri formovaní verejnej mienky a v politickej diskusii a prostredníctvom sociálnych médií dosahujú nový rozmer. Sociálna dezintegrácia a konflikt neustále spochybňujú demokratické princípy. Naše obavy sa stupňujú v súvislosti so zvyšujúcimi sa nerovnosťami, nacionalizmom, populizmom, rasizmom, antisemitizmom, netoleranciou, polarizáciou a radikalizáciou, ako aj so pseudovedou a pseudofaktami a inými hrozbami, ktorým čelí demokracia a vedecká kultúra.

My, ako vysoké školy a ako piliere spoločnosti a demokracie, sa snažíme predchádzať a vyvíjať úsilie proti tomuto vývoju. Budeme naďalej obozretní a vyzývame naše vlády, aby zaručili také národné politické opatrenia, ktoré budú garantovať tieto vymoženosti prostredníctvom silného záväzku Európe založenej na ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Viedeň 13. decembra 2018